

Neprisklausomas skundo laikraštis
"Šūšų kodis"
2012 m. spalio 16 d. Nr. 80 (8088)

Pieno ūkiuose rasta pažeidimų

Trečiąjį šių metų ketvirtį Lietuvos metrologijos inspekcija tikrino, kaip pieno gamintojai (ūkininkai) ir pieno supirkėjai laikosi Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo bei Pieno supirkimo taisyklių, patvirtintų LR žemės ūkio ministro įsakymu, reikalavimų, naudodami matavimo priemones superkamo pieno kiekiui nustatyti. Patikrinta devyniolika žalių pieno gamintojų (ūkininkų) bei supirkėjų ir išaiškinta, kad pieno šaldytuvai-talpyklos su liniuotėmis ir termometrais, naudojami pieno kiekiui nustatyti, yra be galiojančių patikrą patvirtinančių dokumentų.

Apie visa tai ir kalbėmės su Lietuvos metrologijos inspekcijos Klaipėdos apskrities skyriaus viršininke Liudmila VAITKUVIENE.

- Priminkite, ką ūkininkai turi žinoti, į ką jiems reikia atkreipti dėmesį?

- Ūkininkų naudojami šaldytuvai-talpyklos su metrolazde arba liniuote ir termometru (toliau - pieno talpyklos) priskiriami teisei metrologijai. LR metrologijos įstatyme nurodyta, kad teisinis metrologinis reglamentavimas taikomas matavimo priemonėms, naudojamoms, nustatant prekių, energijos, paslaugų kiekį ir vertę tiesioginio pardavimo sandoriuose tarp pirkėjo ir pardavėjo, atsiskaitant už suteiktas paslaugas bei prekes, kai nuo jų kiekio matavimo priklauso kaina. Minėtame įstatyme taip pat nurodyta, kad matavimo priemonės, kurių metrologinė patikra neatlikta, gali būti naudojamos tik asmeniniams

tikslams ir teisei metrologijai nepriskirtose veiklos srityse. Pieno talpyklos įrašytos į Teisei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių sąrašą: nuo 2012 m. liepos 18 d. joms nustatytas metrologinių patikrų periodiškumas - penkeri metai (ankstesnis - dveji metai).

Matavimo priemonių patikrą atlieka Valstybinės metrologijos tarnybos paskirtosios įstaigos (patikros laboratorijos). Jų sąrašą galima rasti Valstybinės metrologijos tarnybos internetinėje svetainėje adresu: http://www.lvmt.lt/_veikla/veiklos-sritys/paskirtosios-patikros-istaigos/.

- Kai kurie ūkininkai naudojami įmonės, įsikūrusios Šiauliuose, kalibravimo paslaugomis.

- Taip. Noriu atkreipti ūkininkų dėmesį, kad šios įmonės atliekamas šaldytuvų-talpyklų kalibravimas - netaikytina ir šiems matavimo priemonėms visiškai nereikalinga procedūra. Antano Peizos įmonė nėra Valstybinės metrologijos tarnybos įgaliota (paskirta) atlikti minėtų šaldytuvų-talpyklų metrologinę patikrą, be to, nėra akredituota joms kalibruoti. Tikrinamus ūkininkus apie tai informuojame nuolat, ne kartą esame įspėję ir pieno supirkėjus - prašėme jų apie tai pranešti pieno gamintojams. Minėtos įmonės savininko apgautiems ūkininkams tėra vienas kelias pasiekti teisybę - teismas.

- Jeigu pieno gamintojai nėra sudarę sutarčių su supirkėjais, kaip tuomet bus matuojamas pieno kiekis?

- Atkreipiu dėmesį, kad, 2011 m. pakeitus Pieno supirkimo taisyklių 43 p., ankstesnė prievolė pieno supirkėjams atlikti pieno šaldytuvų-talpyklų patikrą atiteko ūkininkams-pieno gamintojams, ka-

dangi šios matavimo priemonės yra jų nuosavybė. Todėl pieno gamintojai (ūkininkai), kurie nėra sudarę sutarčių su pieno supirkėjais, pieno kiekis bus matuojamas pagal pienovežiuose įrengtų pieno kiekio matavimo sistemų rodmenis ar kitaip, turi atlikti jiems priklausančių pieno talpyklų patikras.

Patikrinus pastebėta, jog naudojamos pieno talpyklos neturi lygio indikatorius (įmontuoto gulsčiuko), dauguma jų nėra stacionariai įtvirtintos, todėl, ir atlikus metrologinę patikrą, jų rodmenys gali keistis.

- Ar randate pažeidimų?

- Iš mažųjų pieno ūkių pienas superkamas supirkimo punktuose, kuriuose sveriamas svarstyklėmis, turinčiomis metrologinę patikrą. Šį ketvirtį, patikrinus pieno supirkimo punktus Klaipėdos apskrityje, visas naudojamas svarstyklės radome su galiojančia metrologine patikra. Taip pat nustatyta, kad visos pieno supirkėjų naudojamos matavimo sistemos turėjo teisinį metrologinį patvirtinimą. Naudojamas ir toks matavimo būdas, kai į atskiras pienovežio sekcijas supilamas atskirų gamintojų pienas surinkimo punktuose išmatuojamas metrologiškai patikrintais pieno skaitikliais.

Tikrinant ūkininkus, inspektoriai atlieka prevencinį aiškinamąjį darbą. Nustačius pažeidimą, nurodoma atlikti pieno šaldytuvų-talpyklų metrologinę patikrą ir apie priimtas priemones pažeidimams pašalinti iki nurodyto termino informuoti inspekciją. Ne visi apskrities ūkininkai yra geranoriški ir linkę kuo skubiau pašalinti jiems nurodytus trūkumus. Pieno supirkimo taisyklių 44 p. nurodyta, kad supirkėjas privalo užtikrinti teisingą pieno kiekio įvertinimą.

Rūta RONKAUSKIENĖ